

VR 2026 2205 MED.0199/2

2026-1

RAPPORTAGE

www.schakelpunt.eu

Interreg
Vlaanderen-Nederland

Gefinancierd door
de Europese Unie

Schakelpunt Grensbelemmeringen
Vlaanderen-Nederland

INLEIDING

Deze rapportage bevat de stand van zaken van de ingediende grensbelemmeringen bij het Schakelpunt Grensbelemmeringen Vlaanderen-Nederland op 18 maart 2026. **Het BGO wordt gevraagd kennis te nemen van deze rapportage.** De rapportage zal na bespreking in het BGO op de website van het Schakelpunt worden gepubliceerd.

Sinds de start van het Schakelpunt (september 2024) zijn er **36 grensbelemmeringen ingediend**. Hiervan zijn er nu **10 grensbelemmeringen afgerond**. Dit betekent dat die zijn opgelost of er zijn daarvoor oplossingen geadviseerd aan de bestuurlijke grenscoördinatoren (hierna afgekort als BGC's), welke de adviezen aan ministers of andere contacten aanreiken.

VOORBEELDEN VAN RESULTAAT

Sociaal watertarief
In de oplossing berekent Brabant Water het sociale tarief automatisch, waarbij geen persoonsgegevens grensoverschrijdend uitgewisseld worden, door voor de inwoners in het Belgische Baarle-Hertog die daar recht op hebben. De oplossing wordt momenteel door de stakeholders geïmplementeerd.

Overlast vuurwerktoerisme
Het advies over de effecten van het Nederlandse vuurwerkverbod en handhaving in de grensregio is via Zeeland aan de minister van Justitie en Veiligheid gestuurd. In België is een vergelijkbaar advies ingediend om een consumentenvuurwerkverbod te overwegen, naast een lopend wetsvoorstel voor een algemeen verbod. Meer harmonisatie kan een oplossing bieden; anders zijn aanvullende maatregelen voorgesteld om wetsontduiking te beperken. Reacties van federale diensten worden nog verwacht.

Ambulance-inzet over de grens.
Belgische ambulances mogen patiënten niet vervoeren naar Nederlandse ziekenhuizen bij dringend hulp. In april 2026 starten de ministeries van Volksgezondheid de besprekingen om de geadviseerde oplossing voor het probleem uit te voeren. Het advies is om de Benelux-beschikking over de grensoverschrijdende inzet van ambulances aan te passen zodat het ziekenhuis van bestemming in Nederland of België kan liggen zonder problemen. De exacte keuze bepaalt hoofdzakelijk de meldkamer op basis van gangbare criteria zoals aanrijtijden, deskundigheid en beschikbaarheid.

Sociale zekerheid brandweervrijwilligers

De paraatheid van de brandweer is grotendeels afhankelijk van de inzet van brandweervrijwilligers. Een aantal vrijwilligers hebben een hoofdbaan in het andere land dan hun brandweerfunctie. Door strikte toepassing van EU-regels kan voor hen een wisseling van sociale zekerheid optreden van het land van hoofdbaan naar het land van de brandweerfunctie. Dat kan grote ongewenste effecten geven en daardoor dreigen een aantal vrijwilligers te stoppen met hun brandweerfunctie, met acute gevolgen voor de paraatheid van de korpsen in de grensregio.

Het Schakelpuntadviseert om hiervoor een uitzondering te regelen op basis van de Europese wetgeving over sociale zekerheid die dit toestaat. De bevoegde instanties in België en Nederland werken hier graag aan mee.

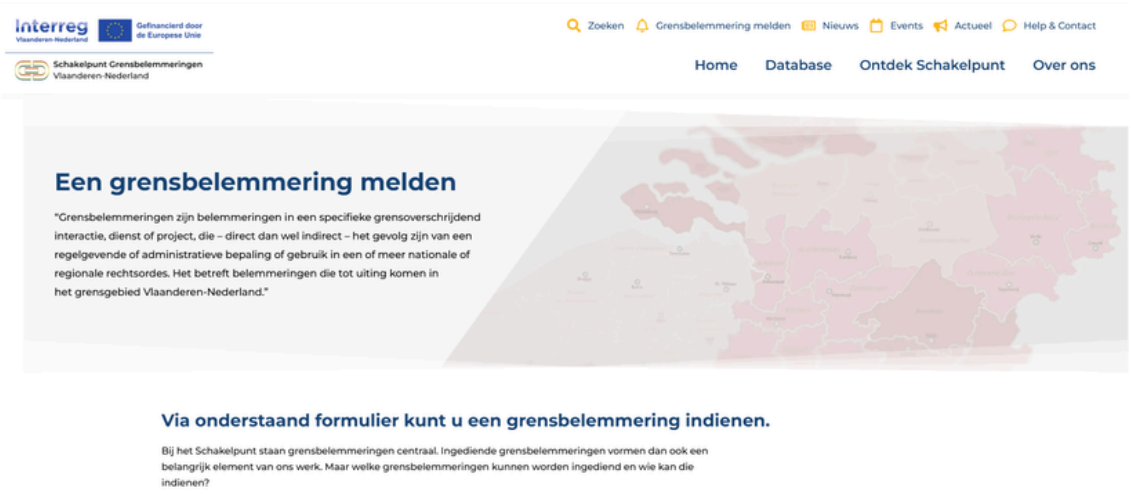
Het Schakelpunt organiseert binnenkort twee ronde tafel-sessies met stakeholders over grensoverschrijdende bestuurlijke informatie-uitwisseling (met de beide Limburgen) en grensinformatiepunten (met GIPs en het Benelux-secretariaat).

De aanpak van grensbelemmeringen is arbeids- en kennisintensief. UHasselt en ITEM (Universiteit Maastricht) verzorgen analyses, samen met overheden uit Nederland en Vlaanderen. De focus ligt op advisering, agendering en afstemming met betrokken partijen.

Succesvolle implementatie vraagt nauwe samenwerking met ministeries, wat tijd kost. De inzet van het Schakelpunt wordt daarbij gewaardeerd vanwege de ondersteuning bij analyse, agendering en prioritering, en de onafhankelijke expertise. Dit leidt ook tot aanvullende verzoeken vanuit departementen om verwante vraagstukken mee te nemen.

INDIENING EN STATUS INZIEN VIA WEBSITE SCHAKELPUNT.EU

Organisaties kunnen grensbelemmeringen met een formulier op de website www.schakelpunt.eu indienen. Vanzelfsprekend zijn we ook telefonisch en via mail bereikbaar: info@schakelpunt.eu

Het formulier begeleidt de indiener zodat hij of zij de juiste informatie geeft. De medewerkers van het Schakelpunt nemen na indiening contact op met indieners om het vervolgproces duidelijk te maken, eventuele verdere verduidelijkingen te krijgen en teksten af te stemmen die op de website zullen worden gepubliceerd.

Op de website wordt ook de status van de grensbelemmeringen bijgehouden en uiteindelijk ook of en, zo ja, hoe, een oplossing is bereikt. Ook in de gevallen dat er geen oplossing mogelijk is zal dat, beargumenteerd, via de website openbaar zijn te raadplegen.

OVERZICHT VAN DE INGEDIENDE GRENSBELEMMERINGEN

Indienen van grensbelemmeringen is sinds het startevenement van 4 september 2024 mogelijk. Op het moment van schrijven van deze rapportage (maart 2026) is het Schakelpunt aan de slag met 36 grensbelemmeringen.

De omvang, betekenis, het toepasselijk deel van de grensregio en de betrokken organisaties zijn zeer divers. Sommige belemmeringen raken enkelen, anderen zijn van belang voor meerdere personen, ondernemers of sectoren. Het Schakelpunt past bij het indienen van een grensbelemmering daar geen selectie op toe.

Het Schakelpunt heeft een interne database ingericht waarin alle detailinformatie van de ingediende grensbelemmeringen staat. Hieronder volgt een samenvatting van alle ingediende grensbelemmeringen en hun status.

Voor uitgebreide informatie heeft het Schakelpunt een database op de website www.schakelpunt.eu/database/ ingericht.

Nr.	Naam	Categorie	Indienende instantie	Status	Toelichting
1.	Sociaal watertarief B aarle Hertog	Sociale zekerheid	Baarle Hertog	Afgerond.	Via geadviseerde oplossing kan sociale watertarief worden toegepast door Brabant Water (NL) voor de desbetreffende inwoners van Baarle Hertog (BE) zonder grensoverschrijdende uitwisseling van persoonsgegevens. Dat laatste is niet toegestaan onder huidige regelgeving.
2.	Autorisatie systeem a anvragen ID	Grensarbeid	EURES (Zeeland)	Afgerond.	Oplossing zit niet in regelgeving, maar in de technische applicatie en wordt begin 2027 geïmplementeerd.
3.	Gemeenschappelijke politiepost Hazeldonk - Meer	Veiligheid	Hoogstraten	Afgerond.	Betreft geen grensbelemmering, maar een verzoek. Is voor verdere afhandeling geagendeerd geweest bij het BGO
4.	Subsidie-aanvraag voor prinses Christina Concours	Cultuur	Prinses Christina Concours (gevestigd in Den Haag)	Afgerond.	Twee afzonderlijke problemen: Vanuit België fiscaal gefaciliteerd doneren aan een Nederlandse stichting. Belgische fiscale aftrek voor Nederlandse ANBI's is wel mogelijk. Informatie daarover is verstrekt. Ontvangen subsidie door Nederlandse stichting van de Vlaamse overheid. In het Vlaamse Kunstendecreet zijn de subsidie-instrumenten sterk zijn afgebakend tot Vlaamse begunstigden. Dit is een expliciete beleidskeuze. Er zijn echter ook andere project- en ad-hoc subsidiemogelijkheden, zoals Interreg (Vlaanderen-Nederland) en bij de Vlaamse vertegenwoordiging in Nederland. Die informatie is verstrekt
5.	Grensoverschrijdend keuren van woning voor arbeidsmigranten	Arbeidsmigratie	Genk	Afgerond.	NL-stichting SNF keurt woningen voor arbeidsmigranten die in NL werken. Dit zijn ook woningen in Vlaanderen. Geen formele grensbelemmering als gevolg van regelgeving, maar wel verwarring met Vlaamse keuringen en normen, dat opgelost wordt door geadviseerde structureel overleg en informatievoorziening.
6.	Controle op gegevens arbeiders die wonen in Vl en werken in NL	Sociale zekerheid	Genk	In analyse.	Het schakelpunt analyseert de mogelijkheden om grensoverschrijdend gegevens uit te wisselen, zodat gemeenten in Vlaanderen kunnen nagaan of aanvragers van leefloon die gewerkt hebben in NL daar ook recht op hebben. Benelux-verdrag tegen sociale fraude is relevant, en ook de uitvoering van enkele proefprojecten in recente verleden tussen Nederlandse en Belgische instanties.
7.	Vuurwerk	Veiligheid	Baarle-Nassau	In besluitfase.	Deze casus staat in fase besluit, omdat er nog geen reactie is ontvangen op de brief van de gouverneur van O-VL aan de Belgische minister van economische zaken met adviezen en analyse van het schakelpunt.
8.	Grensoverschrijdend ambulancevervoer	Zorg	Woensdrecht	Afgerond.	Het advies is aanpassing van de Benelux-regelgeving zodat Belgische ambulances, ter beoordeling van de meldkamers, patiënten bij spoedzorg ook naar Nederlandse ziekenhuizen kunnen aanrijden. In april 2026 start gesprek daarover door departementen en SG Benelux.
9.	Grensoverschrijdend uitwisselen van bestuurlijke gegevens voor de aanpak van criminaliteit	Criminaliteit	Euregionaal Informatie- en Expertisecentrum (EURIEC) voor aanpak georganiseerde criminaliteit	In analyse.	Verschillende betrokken kunnen nog altijd geen eenduidig antwoord geven op de vraag of bestuurlijke gegevens onder geldende wetgeving kunnen worden uitgewisseld voor aanpak grensoverschrijdende criminaliteit door bijvoorbeeld informatie over weigeringen van vergunningen te delen. Het Benelux-politie-verdrag bevat relevante passages ter zake, maar onduidelijk is wat reikwijdte is en of aanvullende acties vereist. Samen met de Nederlandse provincie Limburg wordt een rondetafel hierover georganiseerd.

Nr.	Naam	Categorie	Indienende instantie	Status	Toelichting
10.	Zorgverzekering en pensioenen	Grensarbeid	Tragel (organisatie in Zeeland voor mensen met een beperking)	Afgerond.	Betreft voornamelijk verzoek om informatie. Tragel is geadviseerd contact op te nemen met GIP Terneuzen. Het GIP Terneuzen is ook door het Schakelpuntgeïnformeerd.
11.	Grensoverschrijdend invorderen schoolfactuur	Financieel	Lokeren	Afgerond.	Betreft geen grensbelemmering, maar vraag om informatie over de wijze hoe met niet betaalde rekeningen moet worden omgegaan. Ter zake is EU-regelgeving geldig en die informatie is verstrekt
12.	Gewasbescherming bij grenslandbouw	Landbouw	Oost-Vlaanderen	In analyse.	Een document met analyse en oplossingsrichtingen is in concept gereed en gedeeld met instanties.
13.	BTW-vrijstelling BGTS	Fiscaliteit	BENEGO	In analyse.	Btw-compensatie is ingewikkeld voor een samenwerkingsverband tussen Nederlandse Belgische overheden. Het Schakelpuntis in contact met ministerie van Financiën om analyse op te kunnen stellen en te bekijken of een handleiding mogelijk is.
14.	Grensinformatiepunten	Grensarbeid	VDAB	In analyse.	Samen met SG Benelux en de GIP's wordt bekeken of een ronde tafel kan worden georganiseerd in voorjaar 2026 om de kennisoverdracht van departementen en uitvoeringsorganisaties naar de GIP's te analyseren. Daarna zal het Schakelpuntadvisering opstellen.
15.	Ouderschapsverlof grensarbeiders	Grensarbeid	GIP Maastricht	In analyse.	Complexe situaties, waarbij sociale zekerheid in België geldt maar het ouderschapsverlof (en daarmee de uitkering) wordt geweigerd door uitvoeringsinstantie RVA, omdat haar arbeidsovereenkomst onder Nederlands recht valt. Het schakelpunt is in overleg met de stakeholders over het verschil in interpretatie tussen sociale zekerheids- en arbeidsrecht.
16.	Grensoverschrijdende ziekenhuiszorg in Knokke voor in Nederland verzekerde patiënten.	Zorg	Ziekenhuis Zeno Knokke	Afgerond.	Op basis van het analyse van het Schakelpunt hebben de zorgverzekeraar en het ziekenhuis gezamenlijk een oplossing gevonden voor de specifieke casussen. Aan ministeries van Volksgezondheid zijn specifieke adviezen gegeven voor verbetering informatievoorziening richting patiënten over rechten, plichten en procedures voor afnemen grensoverschrijdende zorg.
17.	Inzet van MUG in Nederlandse deel grensgebied	Zorg	Ziekenhuis Zeno Knokke	Afgerond.	Regelgeving staat grensoverschrijdende inzet van ambulances en MUG toe. Het gebeurt in de praktijk ook. Het is aan regionale partijen om daarover met elkaar goede afspraken te maken. Bij het verstrekte advies zijn daarbij ook enkele goede voorbeelden van samenwerking elders in de grensregio zoals EMRIC in Limburg, meegegeven.
18.	Invoering grenscontroles door Nederland	Veiligheid	BENEGO	Advies.	ITEM heeft met andere instituten in Europa een analyse opgesteld naar grenscontroles aan binnengrenzen. Voor de grens NL-BE zijn daaruit adviezen opgesteld, die nog aan de bestuurlijke grens coördinatoren moet worden aangeboden. Ze worden zsm daarna ook op de schakelpuntwebsite gepubliceerd.

Nr.	Naam	Categorie	Indienende instantie	Status	Toelichting
19.	Ontbreken ondernemersnummer en juridische erkenning BGTS	Overige	Provincie Oost-Vlaanderen	Advies.	Uit de analyse blijkt dat dit punt opgelost kan worden met betere informatievoorziening zodat BGTS-en zich in België kunnen laten registreren. De analyse en het advies wordt momenteel gereviewd. Daarna kan deze ook worden afgerond.
20.	Controle op grensoverschrijden de buslijnen	Veiligheid	De Lijn	In analyse.	Om de analyse te kunnen afronden is nadere informatie opgevraagd bij Nederlandse instantie over de mogelijkheden die controleurs van De Lijn juridisch hebben als zij in Nederland bevinden voor het uitvoeren van controles
21.	Grensoverschrijden de afvalinzameling	Afval	Baarle	In analyse.	Uit analyse blijkt dat er een oplossing mogelijk is die administratief minder belastend is door eenmaal (of beperkt aantal keer) per kalenderjaar het dagelijkse transport van afval te vergunnen. Er zijn diverse opties mogelijk en het Schakelpuntzal die, voorzien van de standpunten van verschillende stakeholders verwerken en aanbieden aan de BGC's
22	Uitwisselen persoonsgegevens woningeigenaren	Woonbeleid	Sluis	In analyse.	De specifieke casus is opgelost. Dat wil zeggen dat de gemeente de eigenaar getraceerd heeft. Het Schakelpuntblijft de analyse wel uitvoeren onder de aanname dat gemeenten uit het ene land gerechtvaardigde redenen kunnen hebben om woningeigenaren die in het buurland woonachtig zijn, te contacteren
23.	Registratie van bevoegde arts uit buurland	Zorg	Ziekenhuis ZorgSaam Terneuzen	In analyse.	De procedure voor de erkenning van kwalificaties volgens de EU-richtlijn en de nationale registratie in het BIG- en specialistenregister is nog steeds tijdrovend en administratief belastend en daardoor niet goed toepasbaar voor snelle en soms tijdelijke inzet van artsen uit het buurland. Het Schakelpuntis bezig de laatste hand te leggen aan de analyse en het advies.
24.	Lichtoverlast windturbines aan de grens	Omgeving	Provincie Zeeland	In analyse.	Belgische omzendbrief die verlichting windmolens regelt wordt in 2026 herzien. Analyse van Schakelpuntwordt aan de hand daarvan afgerond.
25.	Havenbedrijf North Sea Port en gevolgen grensarbeid	Grensarbeid	North Sea Port	Identificatie	Het havenbedrijf heeft de grensbelemmering ingediend. Het Schakelpuntis momenteel met NSP bezig om de probleembeschrijving nauwkeurig te formuleren, zodat de gevolgen die NSP ondervindt van het feit dat groot deel van de werknemers grensarbeider zijn, precies kan worden geduid.
26.	Grensoverschrijdend kuddebeheer RivierPark Maasvallei	Natuurbeheer	RivierPark Maasvallei	In analyse.	Grote grazers steken af en toe de grensmaas over. In de landen gelden verschillende regels voor diergezondheid ter voorkoming van ziektes en besmettingen. Dit leidt tot een risico op boetes voor de kuddebeheerders. In de analyse wordt bekeken of zogenaamde 'geconsigneerde inrichting' een oplossing kan bieden.

Nr.	Naam	Categorie	Indienende instantie	Status	Toelichting
27.	Grensoverschrijdende stages en ziektekostenverzekering	Sociale zekerheid	GIP Maastricht	In analyse.	Bij grensoverschrijdend volgen van stages kunnen studenten geconfronteerd worden met de mogelijkheid om zijn ziektekostenverzekering te verliezen of een nieuwe verzekering te moeten afsluiten in het buurland. In het kader van de identificatiefase/quick scan wordt navraag gedaan of zogenaamde artikel 16 uitzonderingsprocedure voor EU-verordening voor coördinatie sociale zekerheid in gang is gezet en wat standpunt daarover is van betrokken nationale diensten.
28.	Leeftijd onderwijs/ kinderopvang Zeeuws-Vlaanderen en Vlaanderen	Kinderopvang en onderwijs	Elevantio (koepel basisscholen Zeeuws-Vlaanderen)	In analyse.	Schakelpunt is in gesprek met stakeholders in Zeeuws-Vlaanderen over de analyse en het advies. Er is vrijheid om onderwijs ook in Vlaanderen te volgen, maar verschillen in financiering tussen Vlaanderen en Nederland zorgen voor mobiliteit om niet onderwijskundige gronden. Dat kan in Zeeuws-Vlaanderen zorgen voor verschraling in het in Nederland gelegen voorzieningennniveau. Bij advisering wordt rekening gehouden met koppeling met Nederlandse regiodeals en aanwijzing tot “vitale regio” vanuit het Nederlandse Nationaal Programma Vitale Regio’s en de toekomstige wetswijziging rondom kinderopvangtoeslag.
29.	Sociale zekerheid brandweervrijwilligers met hoofdbaan in buurland	Sociale zekerheid	Baarle en veiligheidsregio Zeeland	Advies.	De analyse en het advies zijn afgerond en worden voorgelegd aan de BGC’s. Advies is om uitzonderingsmogelijkheden van EU-regelgeving toe te staan en op lange termijn in te zetten op aanpassing van EU-regels.
30.	Vroegsignalering jeugdcriminaliteit	Veiligheid	Hulst	Identificatie	Lokale Persoonsgerichte Aanpak (LPGA) voor jongeren met risicovol of zorgwekkend gedrag is niet volledig uitvoerbaar als zij woonachtig zijn in aangrenzende Belgische gemeenten. Grensoverschrijdend uitwisselen van persoonsgegevens blijkt terugkerend probleem te zijn bij meerdere dossiers.
31.	Grensoverschrijdende erkenning kinderchirurgie	Zorg	Ziekenhuis Maastricht UMC+	In analyse.	In de Euregio Maas Rijn wordt gewerkt aan de oprichting van een Euregionaal Centrum voor Kinderchirurgie. Het model van de samenwerking is dat chirurgen reizen naar de patiënt in plaats van andersom. Kinderchirurgie in Nederland en België is geen erkend medisch specialisme waarvoor automatisch EU-erkenningsprocedures gelden. Bovendien brengt de hervorming van de opleiding tot kinderchirurg in België risico’s met zich mee voor de toekomstige uitwisseling van kinderchirurgen.
32.	Heropening calamiteitenroute op grens bij snelweg A67 (E34 in België)	Veiligheid	Reusel-De Mierden	In analyse.	Uit een eerste analyse blijkt dat de diensten van de gouverneur van Antwerpen samen met het Agentschap Wegen en Verkeer praktische oplossingen verkent om snelle doorsteek op de snelweg ter hoogte van de grens te heropenen voor hulpdiensten en tegelijkertijd sluipverkeer onmogelijk te maken.

Nr.	Naam	Categorie	Indienende instantie	Status	Toelichting
33.	Gegevensuitwisseling in de jeugdzorg	Veiligheid	Reusel- De Mierden	Identificatie	Naar aanleiding van een specifieke casus wordt gevraagd of tegenstrijdige rechterlijke beslissingen rond ouderlijk gezag in hetzelfde (samengestelde) gezin kunnen worden voorkomen door betere contacten tussen bevoegde diensten in Nederland en België. Voor precieze duiding van deze casus wordt contact opgenomen met stakeholders.
34.	Activerings-en opleidingsbeleid Essen-Roosendaal	Arbeidsmarkt	Essen	Identificatie	Voor leefloners uit Essen kan het praktisch interessant zijn om ervaring op te doen via activering in Roosendaal of door opleidingen in Nederland. Maar dan moeten zij daar geen (fiscale en sociaalrechtelijke) nadelen van ondervinden en dan moeten de opleidingen ook leiden tot een accreditatie die toegang geeft tot de Vlaamse arbeidsmarkt.
35.	Accijnsgoederen in transit	Accijnzen	Hoogstraten	Identificatie	Vervoer van diesel tussen twee Belgische locaties kan de route door NL lopen (bv. bij omleidingen). Afhankelijk van de accijnsstatus van de diesel (al betaald of nog niet) gelden er voor dergelijk transport verschillende (complexe) administratieve verplichtingen
36	Scheepvaartreglement op de Gemeenschappelijke Maas	Veiligheid	Verbindingsofficier Fed. Politie	Identificatie	Het scheepvaartreglement op de gemeenschappelijke Maas is verouderd en niet aangepast aan de huidige situatie. Bovendien is de grens en de daarmee samenhangende bevoegdheid van betrokken diensten onduidelijk.

ALGEMENE DUIDING VAN DE INGEDIENDE GRENSBELEMMERINGEN

1. Regionale spreiding van indieners

Het Schakelpunt heeft meldingen van beide kanten van de grens ontvangen.

REGIO	AANTALLEN
Zeeland	7
Noord-Brabant	4
Limburg (NL)	3
Zuid-Holland	1
Limburg (BE)	2
Antwerpen	5
Oost-Vlaanderen	3
West-Vlaanderen	2
grensoverstijgend Samenwerkingsverband	6
Nationale organisatie	3
Totaal	**36**

15 uit Nederland, 12 uit Vlaanderen en 9 uit grensoverschrijdende samenwerkingsverbanden

2. Type organisaties die hebben ingediend

REGIO	AANTALLEN
Gemeente	13
Provincie	3
Grensoverschrijdend samenwerkingsverband	4
Netwerkorganisatie	3
Grensinformatiepunt	2
Stichting	2
Centrale overheid	3
Ziekenhuis	4
Havenbedrijf	1
Veiligheidsregio	1
Totaal	**36**

3. Welk deel van de grensregio ervaart de ingediende grensbelemmeringen?

Indienen van een grensbelemmering gebeurt door het deel van de grensregio waar de gevolgen van de grensbelemmering direct voelbaar zijn, maar de geadviseerde oplossingen zijn bijna altijd voor de gehele grensregio Vlaanderen Nederland relevant. Om dat ze overal in meer of minder mate aan de orde (kunnen) zijn.

Alleen grensbelemmeringen nummer 1 en nummer 32 zijn echt lokale grensoverschrijdende belemmeringen. De casus grensoverschrijdend afvalinzameling bij de beide gemeenten Baarle (nr. 21) lijkt alleen lokaal te spelen, maar kan inspiratie zijn voor andere delen van de grensregio.

4. Onderwerpen van ingediende casussen

ONDERWERP	AANTALLEN
Sociale zekerheid	5
Grensarbeid	5
Arbeidsmarktbeleid	1
Zorg	4
Cultuur	1
Kinderopvang en onderwijs	1
Arbeidsmigratie en wonen	1
Handhaving, veiligheid en criminaliteitsbestrijding	9
Financieel	1
Indirecte belastingen (BTW, accijns)	2
Landbouw en natuur	2
Omgeving	1
Woonbeleid	1
Afval	1
Overige	1
Totaal	**36**

5. Omvang

De gevolgen van ingediende grensbelemmeringen zijn zeer divers. Van een impact op enkele personen tot een grensbrede maatschappelijk betekenis. Het Schakelpunt selecteert bij indiening niet op de verwachte impact van een grensbelemmering. Wel kan de omvang van de impact betekenis hebben voor de proportionaliteitsvraag bij potentiële oplossingsrichtingen. Het is de taak van het bestuur om daarin besluiten te nemen. Dat betekent dat het Schakelpunt in het advies aan de bestuurlijke grens coördinatoren ook de omvang/ impact van een grensbelemmering meegeeft.

ACHTERGROND

Naar aanleiding van de aanbevelingen van de bestuurlijke werkgroep grensbelemmeringen (werkgroep Berx-Donner) hebben de Vlaamse en Nederlandse regeringen in 2023 besloten de aanpak van grensbelemmeringen te intensiveren door onder andere een Schakelpunt grensbelemmeringen op te richten.

De regeringen hebben in 2023 tevens besloten de bestuurlijke grenscoördinatoren, namelijk de gouverneur van Oost-Vlaanderen en de commissaris van de Koning in Zeeland, te belasten met de taak om grensbelemmeringen en oplossingen die door het Schakelpunt zijn geanalyseerd, te agenderen bij de leden van beide regeringen. De regeringen onderschreven daarmee een inspanningsverplichting om tot resultaten te komen voor de aanpak van grensbelemmeringen en daarmee meer prioriteit te geven aan de grensregio's.

TAKEN, PROJECTPARTNERS EN PLEK IN DE BESTUURLIJKE ORGANISATIE

Het Schakelpunt is opgericht om grensbelemmeringen aan te pakken die organisaties in de grensregio Vlaanderen- Nederland ervaren. Het gaat dan om belemmeringen die het gevolg zijn van verschillen in wetten, regels en administratieve procedures tussen Vlaanderen en Nederland. Het is niet altijd op voorhand duidelijk welke regels de oorzaak zijn van een bepaalde grensbelemmering die wordt ingediend. Dat is onderdeel van het identificatieproces dat het Schakelpunt samen met de indiener uitvoert.

Voor inwoners en ondernemers zijn reeds loketten beschikbaar waar zij terecht kunnen met vragen over wetten, regels, overheidshandelen, belemmeringen et cetera. Specifiek voor grensoverstijgende samenwerking zijn er gemeenten, samenwerkingsverbanden en organisaties, zoals de Grensinformatiepunten, EURES, het secretariaat-generaal van de Benelux Unie, Euregio's, koepelorganisaties en werkgevers- en werknemersverenigingen die deze eerstelijns-functie vervullen.

Het Schakelpunt heeft daarom geen loketfunctie voor inwoners en bedrijven, maar is de tweede lijn voor overheden en samenwerkingsverbanden die met grensbelemmeringen worden geconfronteerd. Overigens, indien een bedrijf of inwoner het Schakelpunt contacteert en er lijkt sprake te zijn van een grensbelemmering, dan helpt het Schakelpunt actief om een overheidsorganisatie te vinden die het probleem wil indienen. Het Schakelpunt gaat er derhalve dienstverlenend mee om.

Aanpak
Het Schakelpunt gaat vervolgens met de ingediende grensbelemmeringen aan de slag. Dat houdt in dat met de indiener de probleemanalyse scherp wordt gemaakt. Vervolgens vindt er een *quickscan* plaats om te bepalen welke overheden/organisaties van belang zijn bij de eventuele oplossing en welke wetten en regels ten grondslag liggen aan de belemmering.

Uit de *quickscan* moet ook volgen of een verdere analyse naar mogelijke oplossingsrichtingen kan worden uitgevoerd en wat de reikwijdte daarvan is. Vervolgens levert het Schakelpunt aan de bestuurlijke grenscoördinatoren een advies voor verdere opvolging op.

TAKEN, PROJECTPARTNERS EN PLEK IN DE BESTUURLIJKE ORGANISATIE

Het Schakelpunt is een organisatie die is samengesteld uit medewerkers van de vijf deelnemende projectpartners.

- UHasselt
- ITEM-Universiteit Maastricht
- Vlaamse overheid (DKBUZA & Diensten van de Gouverneur van Oost-Vlaanderen)
- Provincie Zeeland
- Ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties

De samenstelling maakt het mogelijk om snel op inhoud en kennis te schakelen, maar ook om verbinding te leggen met Nederlandse ministeries, Vlaamse en Belgisch federale departementen en organisaties in de grensregio. Tegelijkertijd zijn hierdoor ook korte lijnen te onderhouden met de bestuurlijke grenscoördinatoren van Zeeland en Oost-Vlaanderen.